

T.C.
DANIŞTAY
ONUNCU DAİRE

Esas No : 2000 / 5119

Karar No : 2002 / 4460

Davacı : Mehmet Sıddık Orak

Vekili : Av. Mustafa Güler – Strazburg Cad. 28/28- Sıhhiye/ANKARA

Davalılar : 1- Sağlık Bakanlığı – ANKARA
2- Türkiye Atom Enerjisi Kurumu

Vekili : Av. Fatih Ş. Kurhan
Eskişehir Yolu 9.KM. TAEK Binası – ANKARA

İstemin Özeti : Davacı tarafından, dışçı muayenehanesinde bulunan röntgen cihazı için lisans alınması gerektiğine ilişkin 31.1.2000 tarih ve 1153 sayılı işlem ile 12.9.1993 tarih ve 216666 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Dışhekimliğinde Kullanılan Röntgen Cihazları Lisanslama Yönetmeliğinin; Ağız ve Diş Sağlığı Hizmeti Sunulan Özel Sağlık Kuruluşları Hakkında Yönetmeliğin hiçbir yerinde lisans alınması gerektiğinden bahsedilmediği, 1985 tarihli Radyasyon Güvenliği Tüzüğü'nün 1.maddesine göre özgül aktivitesi gram başına 0,002 mikrocurie'den az olan radyoaktif maddelerin bu tüzüğü kapsamı dışında tutulduğu, anılan tüzüğün 7.maddesine göre tüzük kapsamına giren radyasyon kaynaklarının bulundurulması, kullanılması ve radyasyon kaynaklarıyla çalışabilmesinin lisansa bağlandığı, 1993 tarihli yönetmelikte dışhekimlerinin kullandıkları röntgen cihazları arasında hiçbir ayırım yapılmadan tümünün lisansa tabi tutulduğu, ayrıca 3153 sayılı Yasanın 7.maddesine göre de röntgen cihazları için izin gerekmediği ileri sürülerek iptali istenilmektedir.

Sağlık Bakanlığı Savunmasının Özeti: Dava konusu olabilecek nitelikte kesin ve yürütülmesi zorunlu bir işlem bulunmadığı, 14.10.1999 tarih ve 23846 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Ağız ve Diş Sağlığı Sunulan Özel Sağlık Kuruluşları Hakkında Yönetmelikte, röntgen cihazlarının muayenehanelerde bulunması gereken cihazlar arasında sayıldığı, bu zorunluluğun, sağlık kuruluşlarının tıbbi cihaz, araç ve gereç bakımından asgari bir standarda kavuşturulması ihtiyacından kaynaklandığı, radyasyon kaynaklarının insan sağlığı üzerinde olumsuz etkilerinin bulunması nedeniyle radyasyon kaynaklarının standardını düzenleme yetkisi verilmiş olan kurum tarafından çıkarılmış mevzuata atıf yapılmasının gerektiği, dava konusu işlemin ve yönetmeliğin hukuka uygun bulunduğu iddialarıyla davanın reddi gerektiği savunulmaktadır.

Türkiye Atom Enerjisi Kurumu Savunmasının Özeti: Radyoaktif madde tanımı ile radyasyon üretici aygıt tanımının birbirinden farklı olduğu, röntgen cihazlarının İyonlaştırıcı radyasyon yayınlayan cihazlar olması nedeniyle radyoaktif madde kapsamı dışında sayılmayacağı gibi Radyasyon Güvenliği Tüzüğü'nde de herhangi bir muafiyet sınırının bulunmadığı, düzenlemenin mevzuata uygun olduğu ileri sürülerek davanın reddi gerektiği savunulmaktadır.

D.Tetkik Hâkimi : Yunus Çetin

Düşüncesi : Dışhekimliğinde Kullanılan Röntgen Cihazları Lisanslama Yönetmeliğinde 2960 sayılı Yasa ve Radyasyon Güvenliği Tüzüğü'ne aykırılık bulunmadığından anılan Yönetmeliğin ve dışhekimlerine alt sağlık kuruluşlarında bulunan röntgen cihazlarının Türkiye Atom Enerjisi kurumundan lisans alması gerektiği yönünde tesis edilen işlemin iptali istemiyle açılan bu davada davanın reddine karar verilmesi gerektiği düşünülmektedir.

Danıştay Savcısı : Bilgin Arısan

Düşüncesi :Dava; davacıya ait dişhekimliği muayenehanesinde bulunan röntgen cihazı için lisans alınması gerektiğine ilişkin Sağlık Bakanlığı İşlemi ile bu işlemin dayanağı olan 12.9.1993 tarihli Resmi Gazetede neşredilen “Dişhekimliğinde Kullanılan Röntgen cihazları Lisans Yönetmeliği”nin iptali talebiyle açılmıştır.

2690 sayılı Türkiye Atom Enerjisi Kurumu Kanunu’nun 4 üncü maddesi d fıkrası “Radyasyon cihazlarını bulunduran, kullanılan, bunları ithal ve ihraç eden, taşıyan, depolayan, ticaretini yapan resmi ve özel kurum, kuruluş ve kişilere ruhsata esas olacak lisans vermek, radyasyon güvenliği bakımından bunları denetlemek” görev ve yetkisinin Türkiye Atom Enerjisi Kurumuna ait olduğu, hükmü bağlanmıştır.

Dava konusu Sağlık Bakanlığı işlemi ile bu işlemin dayanağı olan “Dişhekimliğinde Kullanılan Röntgen Cihazları Lisans Yönetmeliği” 2690 sayılı Türkiye Atom Enerjisi Kurumu Kanunu’nun 4 üncü maddesi d fıkrası hükmü ile aynı Kanunun 10 ncu maddesine müsteniden 7.9.1985 tarihli Resmi Gazetede neşredilen “Ağız ve Diş Sağlığı Sunulan özel Sağlık Kuruluşları Hakkındaki Yönetmeliğin” 18 inci maddesi hükmü ile “Kuruluş ve Birimlerine Göre Tıbbi Cihaz, Araç, Gereç ve İlaçlarının Asgari Nitelik Ve Miktarını Belirten Ek 4 – A listesinin 3 üncü maddesi hükmüne uygun bulunduğundan hukuki mesnedi bulunmayan davanın reddi gerekeceği düşünülmüştür.

TÜRK MİLLETİ ADINA

Hüküm veren Danıştay Onuncu Dairesince gereği düşünüldü:

Dava; dişhekimliğinde kullanılan röntgen cihazlarının lisan belgesi alması gerektiği yönünde tasis edilen 31.1.2000 tarih ve 1153 sayılı işlem ile 12.9.1993 tarih ve 21666 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Dişhekimliğinde Kullanılan Röntgen Cihazları lisanslama Yönetmeliğinin iptali istemiyle açılmıştır.

Davalılardan Sağlık Bakanlığının, işlemin idari davaya konu olabilecek kesin ve yürütülmesi zorunlu bir işlem niteliğinde bulunmadığı şeklindeki usule yönelik itirazları yerinde görülmeyle işin esasına geçildi.

2690 sayılı Türkiye Atom Enerjisi Kurumu Kanununun Görev, Yetki ve Sorumluluklar başlıklı 4.maddesinin (d) bendinde; radyoaktif maddeleri ve radyasyon cihazlarını bulunduran kullanan, bunları ithal eden, taşıyan, depolayan, ticaretini yapan resmi ve özel kurum ve kuruluş ve kişilere ruhsata esas olacak lisans vermek, radyasyon güvenliği bakımından bunları denetlemek; bu görevlerin yerine getirilmesi sırasında sigorta yükümlülüğü koymak; radyasyon güvenliği mevzuatına aykırı hallerde, verilmiş olan lisansı geçici veya sürekli olarak iptal etmek; söz konusu kurum ve kuruluşlar hakkında gerekirse kapatma kararı almak ve genel hukuk esasları dâhilinde kanun kovuşturmayaya geçilmesini sağlamak Türkiye Atom Enerjisi Kurumunun görev ve yetkileri arasında sayılmış, aynı Kanunun 10.maddesinde ise, 4.maddedeki görevlerin yerine getirilmesi sırasında insan sağlığının ve çevrenin radyasyondan korunması için alınması gereken önlemlerin Türkiye Atom Enerjisi Kurumu tarafından hazırlanacak bir tüzükle belirleneceği öngörülmüştür.

2960 sayılı Yasanın 4. ve 10.maddelerine dayanılarak hazırlanan Radyasyon Güvenliği Tüzüğü 7.9.1985 tarih ve 18861 sayılı Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe girmiş, anılan Tüzüğün 1.maddesinde; iyonlaştırıcı radyasyon kaynaklarını bulunduran, kullanan, imal, ithal ve ihraç eden, alan, satan, taşıyan ve depolayan, resmi, özel kurum ve kuruluşlar ve gerçek kişilerce uyulması gereken kuralların bu Tüzükle gösterildiği belirtilmiş, 2.maddesinin (G) bendinde de, röntgen makineleri, radyasyon üretici aygıtlar arasında sayılmış, 7.maddesinde ise; tüzük kapsamına giren radyasyon kaynaklarının bulundurulması, kullanılması, imal, ithal ve ihraç edilmesi, alınması, satılması, taşınması, depolanması ve radyasyon kaynaklarıyla çalışabilmesi kurumca verilecek lisansa bağlıdır.” hükmü yer almıştır.

Buna göre, dişhekimliğinde kullanılan diş röntgen cihazları ile yapılan çalışmalarda; hekimin, diğer görevlerin, hastanın ve çevrenin radyasyon güvenliğini temin etmek amacıyla, diş röntgen teşhis cihazlarının, dişhekimleri tarafından kullanılması sırasında, Türkiye Atom Enerjisi Kurumundan alınacak lisans koşulları, cihazın teknik özellikleri, çalışma koşulları ve sorumluluklarını belirleyen dava konusu yönetmelikte üst hukuk kurallarına aykırılık bulunmadığı gibi, dişhekimliğinde kullanılan röntgen cihazlarının lisans belgeleri almaları gerektiği yönünde tesis edilen işlemde mevzuata aykırılık görülmemiştir.

Öte yandan, 14.10.1999 tarih ve 23846 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Ağız ve Diş Sağlığı Sunulan Özel Sağlık Kuruluşları Hakkında Yönetmelikte röntgen cihazları için lisans alınmasını öngören bir düzenlemenin yer almadığı ve 3153 sayılı Radyoloji, Radyom ve Elektrikle Tedavi ve Diğer Fizyoterapi Müesseseleri Hakkında kanuna göre röntgen cihazları için izin gerekmediği yönündeki davacı iddiaları, 2690 sayılı Yasada ve buna dayanılarak hazırlanan Radyasyon Güvenliği Tüzüğünde, radyasyon kaynaklarının bulundurulması, kullanılması, imal, ithal ve ihraç edilmesi, alınması, satılması, taşınması, depolanması ve radyasyon kaynaklarıyla çalışabilmesinin kurumca verilecek lisansa bağlı olduğu yönünde açık düzenlemeler bulunduğu yerinde görülmemiştir.

Açıklanan nedenlerle, yasal dayanağı bulunmayan davanın reddine, yargılama giderlerinin davacı üzerinde bırakılmasına, Avukatlık Asgari Ücret Tarifesi uyarınca belirlenen 45.000.000 lira vekâlet ücretinin davacıdan alınarak davalı Türkiye Atom Enerjisi Kurumuna verilmesine 19.11.2000 tarihinde oybirliğiyle karar verildi.

Başkan	Üye	Üye	Üye	Üye
Burhan	Yılmaz	Zafer	Serap	Orhun
Öç	Taşdelen	Kantarcıoğlu	Aksoylu	Yet